

PELASTUSLAITOSTEN KUMPPANUUSVERKOSTON

KUULUMISIA 4/2014

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston tiedote.

Pelastustoimen rakenneuudistuksen jatkoa...

Edellisen tiedotteen ensimmäisestä jutusta on hyvä jatkaa myös tässä tiedotteessa, koska se on edelleen hyvin ajankohtainen asia kaikissa pelastuslaitoksissa.

www.pelastuslaitokset.fi

Taloustilanne synkkenee

Taloudellinen tilanne omistajiemme (kuntien) keskuudessa on yhä vaikeampi ja kaikki julkisen sektorin (myös valtion) tahot joutuvat osallistumaan säästötalkoihin. Tätä säästötyötä on tehty jo edellisinäkin vuosina, mutta erityisesti laitosten tämän vuoden (2014) budjeteissa on jouduttu tekemään huomattavia leikkauksia ja supistuksia. Muun muassa omassa laitoksessani varallaoloa on supistettu, investointeja pienennetty, hallintoa kevennetty jne. Näiden supistusten kokonaismäärä on lähes 600 000 € verrattuna edelliseen vuoteen. Alustavien selvitysten mukaan useimmissa pelastuslaitoksissa ensi vuoden kuntamaksuosuudet tulevat joko säilymään ennallaan tai joissakin jopa laskemaan.

Lisätietoja:

Simo Tarvainen
puheenjohtaja
Pelastusjohtajat
simo.tarvainen@jkl.fi

Paloasemien rakentamista ei voida kuitenkaan lopettaa kokonaan. Tästä johtuen muutamassa pelastuslaitoksessa uusien asemien valmistumisen myötä lisääntyvät kiinteistökulut tulevat nostamaan myös kuntien maksuosuuksia.

Rakenneuudistus jatkuu säästöyönä

SM:n suunnitteleamalla vuoden takaisella pelastustoimen rakenneuudistuksella / laitosten määrän puolittamisella tavoiteltiin useiden miljoonien eurojen vuotuisia säästöjä. Pelastuslaitosten puolelta olisi suonut, että ennen suunnitelmia olisi ainakin kerätty tiedot jo tehdyistä säästötoimenpiteistä ja niiden vaikutuksista. Tämä työ olisi pitänyt meidän itsekkin hoksata tehdä. Säästötoimenpiteet vaikuttavat varmasti myös pelastustoimen palvelutasoon, mutta kaikkien päätösten tulee olla ennakkoon harkittuja ja myös päätösten seurauksivaikutukset tulisi olla arvioituja. Mielestäni sisäministeriö teki viisaasti, kun laitosten lukumäärän vähentämistä ei tehty ainakaan tässä vaiheessa. Sen sijaan laitosten tulee omilla toimillaan tehdä säästö-, yms. toimenpiteitä, jos ja kun omistajamme sitä edellyttävät. Pelastuslaitosten taloudellinen ohjausvalta on vain omistajakunnilla. On varmaankin totta, että meillä on joitakin, toiminnalliselta ja taloudelliselta liikkumavaraltaan 'liian pieniä' laitoksia, mutta alueiden yhdistäminen ja siitä aiheutuvat vaikutukset sekä uudistuksen euromääräinen hinta tulee olla myös ennakkoon arvioitu.

Turvallisuusviikko 3.-6.9.2014

Turvallisuusmessut järjestettiin Jyväskylässä syyskuun ensimmäisellä viikolla. Pelastuslaitoksilla oli messuilla oma osastonsa, johon oli koottu esille laitosten materiaalia.

lisätietoja:
jarkko.jantti@jkl.fi
050 3118827

Myös sisäministeri Päivi Räsänen tutustui (kuvassa) laitosten osastoon, esittelijänä toimi riskienhallintapäällikkö Jarkko Jäntti. Turvallisuusviikko alkoi sisäministeriön järjestämällä pelastustoimen ajankohtaispäivillä (3.-4.9.), jatkui turvallisuusmessuilla (3.-5.9.), johon sisältyi myös pelastuslaitosten järjestämä *Alueellisen pelastustoimen 10-vuotisseminaari*. Tässä tilaisuudessa kehittämispäällikkö evp. Markku Haiko julkaisi tekemänsä selvityksen nykyisen pelastustoimen järjestelmän synnystä ja syntyä edeltävistä kehityskaarista. Materiaali löytyy pelastuslaitokset.fi sivustolta.

<http://www.pelastuslaitokset.fi/index.php?p=Alueellinenpelastustoimi>

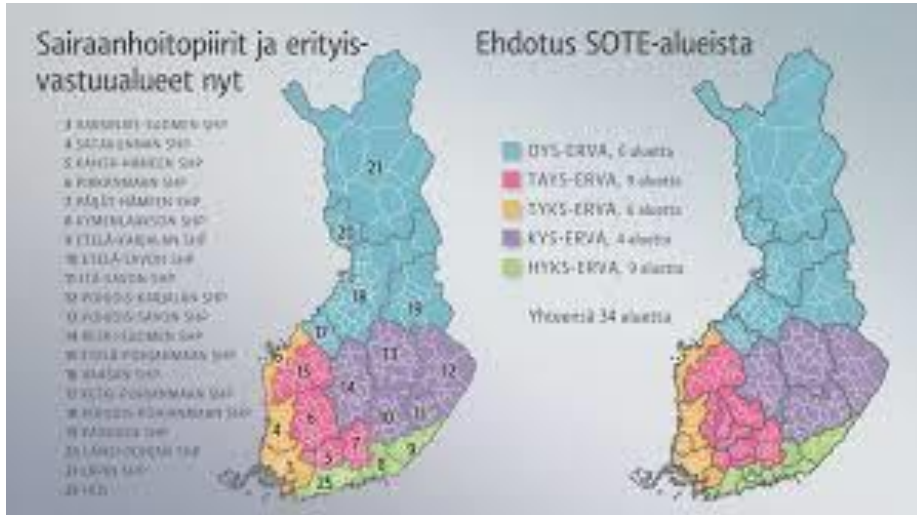

Kymmenvuotisseminaarin puhujat; vasemmalta kommenttipuheenvuoron pitäjät: apulaiskaupunginjohtaja Juha Isosuo (Hämeenlinna), pelastusjohtaja Vesa Parkko, pelastusylijohtaja evp. Pentti Partanen sekä varsinaisen selvitystyön tehnyt kehittämispäällikkö evp. Markku Haiko.

SOTE tulee –oletko valmis?

Maamme hallitus on päättänyt sosiaali- ja terveystoimen 'vuosisadan uudistuksesta', jonka valmisteluja parhaillaan tehdään, vrt. oheinen kartta.

Lisätietoja:
www.stm.fi/sote-uudistus

Yhteistyö kehitty

Pelastuslaitosten puolelta on toivottu parempaa ja kiinteämpää keskusteluyhteyttä erityisesti sisäministeriön suuntaan, jotta ministeriö ja laitokset yhdessä suunnittelisivat ja keskustelisivat jokapäiväisistä asioista, mutta myös tulevista linjauksista. Tämä toive on nyt toteutumassa, kun pelastusylijohtaja Esko Koskinen on kutsunut koolle ministeriön ja laitosten yhteistyöryhmän. Ensimmäiset kokoontumiset ovat lokakuun aikana ja asialistalla ovat varmasti ainakin rakenneuudistukseen liittyvät säästötoimet, niiden vaikutukset, tuleva hallitusohjelma, tilannekeskukset, SOTE-alueiden valmistelutilanne ja SOTEN mahdollinen vaikutus pelastustoimeen. Pelastuslaitosten puolelta on esitetty toiveita, että muutama seuraava vuosi mentäisiin nykyisellä aluejaolla huomioiden kuntien, yms. edellyttämät säästötoimet. Tänä aikana saataisiin kokemuksia SOTE-alueiden toteutumisesta ja voitaisiin suunnitella myös mahdollisia alueuudistuksia toiminnallisine ja kustannusvaikutuksineen.

Esko Koskinen

Rakenneuudistuksen seurannasta

Viime keväänä maamme hallitus päätti siis, että pelastuslaitoksia ei yhdistettä 22:sta 11:een. Ilmeisesti taustalla oli se, että arvioidut lisäkustannukset olisivat lisänneet laitosten kuluja vähintään 12 M€ /v, kun tavoitteena olisi ollut säästää 7,5 M€ vuosina 2015 – 2017. Kuitenkin tuo säästövelvoite on SM:n ilmoituksen mukaan edelleen olemassa ja nyt SM:n kansliapäällikkö Päivi Nergin vetämässä ryhmässä arvioidaan laitosten kuluja tulevana vuosina.

Pelastuslaitokset suunnittelevat taloutensa – erityisesti uusien kiinteistöjen osalta – vuosia etukäteen, jotta kiinteistöjen lisäkulut olisi mahdollisimman hyvin suunniteltu ja ennakoitu. Pelastuslaitokset ovat hyvin erilaisia myös taloudeltaan, joten niiden vertailu on vaikeaa. Jotkut laitokset ovat riisuneet kulujaan jo ennakkoon kovallakin

kädellä ja joillakin toisilla säästöt ovat vasta edessä. 'Kuluongelmaesimerkinä' on juuri uusien kiinteistöjen rakentamisesta aiheutuneet lisäkulut: Jyväskylän kaupunki uusi kerralla kaupunkinsa kolme 24/7-paloasemaa n. 1,5 vuoden sisällä, joka nosti pelastuslaitoksen vuokratuloja vuodessa yli 1,5 M€. Jos pelastuslaitosten talousvertailu 'osuu' tällaiselle vuodelle, on kulujen kasvuprosentti valtava. Nyt valtioneuvosto / SM on päättänyt ryhtyä seuraamaan, miten tavoiteltu 7,5 M€ säästötavoite toteutuu vuosina 2015 – 2017. Seurantajaksolle osuvat ainakin Riihimäen ja Lahden uudet asemat, jotka aiheuttavat em. 'vääristymän' vertailutietoihin.

SM:n tavoite on, että säästöt tehdään miehistövirkoja (valmiutta) tai paloasemia (=palvelutasoa) vähentämättä. Tämä on täysin mahdotonta. Paloasemarakennuksia on uusittava nyt ja tulevaisuudessa ja kun henkilöstömenot ovat laitoksissa yli 70 % kaikista kuluista, on selvää, että kululeikkaukset kohdistuvat myös valmiuteen / henkilöstöön ja kiinteistöihin.

Pelastusjohtajien kokouksen 5.9.2014 asioita

Asialistalla olivat muun muassa työhyvinvoinnin kehittäminen pelastuslaitoksissa tehdyn kyselyn perusteella, pelastustoimen ja ensihoidon riskienarviointi, sivutoimisen ja vapaaehtoisen henkilöstön koulutusjärjestelmä, pelastuslaitosten tietoturvapoliittikka, ICT-hankkeiden koulutusympäristö ja KEJO -koulutuksen organisointi, henkilökorttiasiat, pelastustoimen rakenneuudistus / säästöjen aikaansaaminen ja kumppanuusverkoston toiminnan kehittäminen jatkossa. Näiden lisäksi keskustelussa oli lukuisia määrä pienempiä, ajankohtaisia asioita. Pelastusjohtajien hallitukseen tulee muutoksia ensi vuoden alussa, jolloin vaihtuvat tukipalvelujen ja pelastustoimintapalvelujen vetäjät sekä pelastusjohtajien puheenjohtaja.

Eläkeikäratkaisuja

Työmarkkinajärjestöt pääsivät sopimukseen eläkeiän nostamisesta tulevina vuosina. Kansalaisten verorahoilla toimii yhteiskunnan turvallisuusverkko, johon lasken pelastustoimen lisäksi ainakin poliisin, ensihoidon ja puolustusvoimat. Nykyjärjestelmässä pelastustoimen päätoimisen henkilöstön eläkeiän tavoite on 65 vuotta ja työn raskaus yhdessä ensihoidon kanssa on fyysisesti ja henkisesti varmasti raskaimmasta päästä tässä ryhmässä. Mihinkähän perustuu kuitenkin tämän 'turvaverkon' henkilöstön nykyisen kaltainen suuri erilaisuus eläkeiässä, jossa raskaimman työn tekijöillä on korkein eläkeikä? Jos yhteiskunnan turvallisuus järkkyy niin pahoin, että näitä kaikkia organisaatioita tarvitaan, silloin tarvitaan myös kullakin alalla työkuuntoista reserviä. Tällä hetkellä pelastustoimen reserviä ei juuri ole myös liian korkean eläkeiän vuoksi.

Selvitys sairaanhoitopiirien ensihoidosta

Kuntaliitto on julkaissut yhteenvedon sairaanhoitopiirien vastuulle siirretyn ensihoidon järjestelyistä, resursseista, järjestelmästä ja kustannuksista. Noin 40 % ensihoitoyksiköistä on pelastuslaitosten tuottamia.

<http://www.kunnat.net/fi/tietopankit/tilastot/soster/en-sihoitoselvitys/Sivut/default.aspx>

Uusi turvallisuusselvityslaki voimaan vuoden 2015 alusta

Henkilöiden ja yritysten luotettavuuden varmistamiseksi käytettävät menettelyt uudistuvat, kun uusi turvallisuusselvityslaki tulee voimaan 1. tammikuuta 2015. Lain tarkoituksena on suojata erityisesti keskeisiä yleisiä etuja, kuten valtion turvallisuutta, maanpuolustuksen etua sekä yleistä turvallisuutta. Uusi laki laajentaa niitä tehtäviä, joissa toimivista henkilöturvallisuus selvitys on mahdollista laatia. Pelastuslaitosten tulee pohtia mm. se, missä laajuudessa KEJOn ja Erican käyttäjistä tehdään turvallisuus selvitys.

<http://www.eduskunta.fi/tri-phome/bin/vex3000.sh?TUNNISTE=HE+57/2013>

Riskianalyysiä kehittävät tutkimukset ovat valmistuneet

VTT:n, Helsingin ja Pirkanmaan sekä Pohjanmaan ja Jokilaaksojen pelastuslaitosten yhteistyössä valmistelemat selvitykset, *Toimintavalmiuden vaikuttavuus asuntopaloissa* ja *Onnettomuusvahingot pelastustoimen riskianalyysityössä* ovat valmistuneet. Tutkimusten hyödyntämistä koulutetaan pelastuslaitosten edustajille Kuntaliitossa 2.12.2014 pidettävässä Riskianalyysipäivässä. Tilaisuuteen voi ilmoittautua lähettämällä viestin osoitteeseen vesa-pekka.tervo@vantaa.fi

<http://www.hel.fi/hki/Pela/fi/Tutkimus+ja+julkaisut>

Lopuksi

Pelastuslaitosten kannalta keskeistä on, että yhteistyö ministeriön kanssa on saumatonta ja että voisimme yhdessä rakentaa maamme pelastustointia tehokkaasti ja taloudellisesti. Nykymuotoiset aluelaitokset ovat osoittaneet toiminnallisen ja taloudellisen tehokkuuden kuitenkin niin, että kehitystyötä tulee tehdä jatkossakin.

Pelastusjohtajien, hallituksen ja palvelualueiden kokousten ajankohdat vuonna 2014

2014	Pelastusjohtajien hallitus	Pelastusjohtajien kokous	Palvelualueiden kokous	Muut tiedossa olevat alan tapahtumat
Lokakuu	28.10.2014, klo 14, Oulu		29 - 30.10.2014, Oulu	28.10.2014 SPPL Syysopintopäivät Oulussa
Marraskuu	26.11.2014, Lahti			18-19.11.2014 Pelastuslaitosten työhyvinvointia kehittävän valtakunnallisen yhteistyöelimen päätösseminaari
Joulukuu		10 - 11.12.2014, Kuntatalo		

Lisätietoja:
Jussi Rahikainen
jussi.rahikainen@kuntaliitto.fi
p. (09) 771 2566

Mukavaa syksyn jatkoa !

Simo

Tämän tiedotteen toimitti Simo Tarvainen